

Vprašanje.

*Oj, ve zlate, drobne ptice,
kaj ste onemele?
Saj ste vsako jutro zgodaj
pesmi žvrgolele.*

*Oj, ve cvetke ljubeznive,
kaj ste ovenele?
Saj ste v mladem solnčnem žaru
čašice razpele!*

*Zima je prišla v deželo,
mrzel veter brije,
tam na jugu je topleje,
žarko solnce sije.*

*Zjutraj solnčeca toplina
nas je prebudila,
a na večer slana mrzla
nas je umorila.*

*Ko pomlad pa zopet pride,
bomo se vrnile,
pestrobojne cvetke zale
bodo se zbudile.*

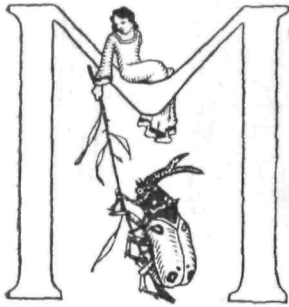
Davorinov.

IVO TROŠT :

Mak in pšenica.

Basen.

Med zorečo pšenico se je veselo zibal poljski mak z rdečo čepico na glavi. Kakor nikdar ugnani nepridiprav je slastno užival najlepši čas svoje mladosti. Pšenica, premišljuječa lastno bodočnost, mu reče: „Lahko veselo vriskaš, ko ti ni treba nikdar resno skrbeti za življenje. Noč in dan si vesel, pa bo prihodnje leto vendar zopet ta-le njiva vsa polna tvojih rdečih čepic. Jaz pa moram najprej pod srp, pod cepec in celo pod mlinski kamen; človeku krmim družino in živino in šele, kar ostane, je za novo setev. Kaj pa, če kmet pošlje zaradi lakote v malin še seme in spomladi posadi njivo s tistim ameriškim beračem — krompirjem? Vidiš, to me skrbi.“

„Hm, soseda,“ reče prešerni mak, „ponosna si, to poznam po tvoji besedi, na starost in svojo službo in prav nič ne veš, kaj je beda na svetu. Meni očitaš brezskrbnost. Dobro! Poizkusi živeti, kakor živim jaz vsaj eno leto, pa stavim glavo, ne le svoje rdeče čepice, da ne bo bodoče leto niti tvoje bilke več na njivi, če te kmet poseje še tako gosto. Le pomisli: sedaj-le res veselo vriskam, a prav to je moja nesreča. Plevica me že vidi in šteje na prste, kdaj pride dan, da me poruje in zmeče z njive. Nate se pa vsi ozirajo s ponosom in ti strežejo, kakor morejo. Celo moja smrt je tebi v korist, ker se lahko potem svobodno košatiš po njivi, ki jo je poljedelec skrbno zate pognojil. Plevica je tvoja drobtinica, a moja morilka. Ko vem, da pride

vkratkem in začne puliti moje steblo s korenino iz zemlje, da izkrvavim na vročem solncu, izročim rdečo čepico hladilnemu vetru, ki se igra z njo po zraku, v tuje kraje. Plevica pride, gleda, išče in me najde komaj polovico ali še manj med žitom. Dostikrat me poruje, ko je seme že zrelo. Brezsrčno zmeče moja stebelca v snop, pa ga zavihiti in zažene na osredok. Pod kronico na moji glavici so pa luknjice, da se more dozorevajoče seme posušiti. In prav skozi te luknjice se tedaj iztrese toliko semena, da je dovolj za novi zarod. Torej vidiš, kako moram skrbeti, da si komaj z zvijačo rešim življenje.“

Pšenica ponosno prikima z glavo in razsodi tako-le: „Resnica! Tebe mora kmet uničevati, a meni gnojiti, da sam ne strada; nama obema pa pomaga le obilno seme, da naju popolnoma ne uniči.“

Na poljane snežec pada . . .

*Na gorice in poljane
snežec naleteva,
in v svetlobi žarkobeli
se blišči narava.*

*Na gorice in poljane
zima je dospela:
majka zima — stara žena —
žalostna in vela.*

*Le razsajaj, zima starka,
čez ledene trate,
v naših mladih srčecih pa
ni prostora zate!*

Davorinov.

Želja.

*Želel umreti bi jeseni,
ko listje rumeni,
ko zapozneli ptiček v vejah
otožno žvrgoli.*

*Želel umreti bi jeseni,
ko v loki cvetke mro,
in gozd šepeče pesem temno
kot bi nagrobnico.*

*Želel umreti bi jeseni,
ko droben dež curlja,
in čez dobrovo veter joče
tak čudno, kar se da.*

*Želel umreti bi jeseni,
ko listje rumeni —
a ne do konca vekov, čujte —
samo čez zimske dni . . .*

Tone Rakovčan.

